Audiència. L'Any de la Fe. La fe de l'Església

En l'audiència del 31 d'octubre, Benet XVI formula les següents preguntes: la fe té només un caràcter personal, individual? Només m'interessa a mi com a persona? Visc la meva fe jo sol?

01/12/2012

Benvolguts germans i germanes,

Continuem en el nostre camí de meditació sobre la fe catòlica. La setmana passada vaig mostrar que la

fe és un do, perquè és Déu qui pren la iniciativa i ve al nostre encontre; i així la fe és una resposta amb què el rebem, com un fonament estable de la nostra vida. És un do que transforma les nostres vides, perquè ens fa entrar en la mateixa visió de Jesús, el qual obra en nosaltres i ens obre a l'amor a Déu i als altres.

Avui m'agradaria fer un pas més en la nostra reflexió, partint novament d'algunes preguntes: la fe té només un caràcter personal, individual? Només m'interessa a mi com a persona? Visc la meva fe jo sol? Per descomptat, l'acte de fe és un acte eminentment personal, que s'esdevé en el fons i que marca un canvi de direcció, una conversió personal: és la meva vida que fa un gir, que agafa una nova orientació. En la litúrgia del baptisme, en el moment de les promeses, el celebrant demana manifestar la fe catòlica i formula tres preguntes: Creus en Déu Pare

Totpoderós? Creus en Jesucrist el seu únic Fill? Creus en l'Esperit Sant? En l'antiguitat, aquestes preguntes eren dirigides personalment a qui havia de ser batejat, abans que se submergís tres vegades dins l'aigua. I encara avui, la resposta és en singular: «Jo crec».

Però aquest *creure* no és el resultat de la meva reflexió solitària, no és el producte del meu pensament, sinó que és el resultat d'una relació, d'un diàleg en què hi ha un escoltar, un rebre i un respondre; és la comunicació amb Jesús el que em fa sortir del meu «jo», tancat en mi mateix, per obrir-me a l'amor de Déu Pare. És com un renaixement en què em descobreixo unit no sols a Jesús, sinó també a tots aquells que han caminat i caminen pel mateix camí; i aquest nou naixement, que comença amb el baptisme, continua al llarg del curs de la vida. No puc construir la meva fe personal en un diàleg

privat amb Jesús, perquè la fe m'ha estat donada per Déu a través d'una comunitat de creients que és l'Església, i per tant m'insereix en la multitud de creients, en una comunitat que no sols és sociològica, sinó que està arrelada en l'amor etern de Déu, que en ell mateix és comunió del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant, que és Amor trinitari. La nostra fe és veritablement personal només si és alhora comunitària: pot ser «la meva fe» només si viu i es mou en el «nosaltres» de l'Església, només si és la nostra fe, la nostra fe comuna en l'única Església.

El diumenge, en la missa, quan resem el Credo, ens expressem en primera persona, però confessem comunitàriament l'única fe de l'Església. Aquest «crec» pronunciat individualment, s'uneix al d'un cor immens en el temps i en l'espai, en el qual tothom contribueix, per dir-ho

d’alguna manera, en una polifonia harmoniosa de la fe. El Catecisme de l’Església catòlica ho resumeix de forma clara: «*Creure* és un acte eclesial. La fe de l’Església precedeix, engendra, porta i alimenta la nostra fe. L’Església és la Mare de tots els creients. “Ningú no pot tenir Déu per Pare, si no té l’Església per Mare” [Sant Cebrià]» (n. 181). Per tant, la fe neix en l’Església, condueix a ella i viu en ella. Això és important recordar-ho.

Al principi de l’aventura cristiana, quan l’Esperit Sant descendeix amb poder sobre els deixebles, el dia de Pentecosta —com es relata en els Fets dels Apòstols (cf. 2,1-13)—, l’Església primitiva rep la força per dur a terme la missió que li ha confiat el Senyor ressuscitat: difondre per tots els racons de la terra l’evangeli, la bona notícia del regne de Déu, i guiar així cada home a l’encontre amb ell, a la fe que salva. Els Apòstols

superen totes les pors en la proclamació del que havien sentit, vist, experimentat en persona amb Jesús. Pel poder de l'Esperit Sant, comencen a parlar en noves llengües, anunciant obertament el misteri del qual van ser testimonis. En els Fets dels Apòstols, se'ns relata el gran discurs que Pere pronuncia el dia de Pentecosta. Comença amb un passatge del profeta Joel (3,1-5), referint-se a Jesús, i proclamant el nucli central de la fe cristiana: Aquell que havia estat acreditat davant vostre per Déu amb miracles i grans senyals, va ser clavat i mort a la creu, però Déu el va ressuscitar d'entre els morts, constituint-lo Senyor i Crist.

Amb ell entrem en la salvació final anunciada pels profetes, i qui invoqui el seu nom estarà salvat (cf. *Ac* 2,17-24). En sentir aquestes paraules de Pere, molts se senten desafiats personalment, interpel·lats, es penedeixen dels seus pecats i es

fan batejar rebent el do de l'Esperit Sant (cf. *Ac* 2,37-41). Així comença el camí de l'Església, comunitat que porta aquest anunci en el temps i en l'espai, comunitat que és el poble de Déu que té les bases en la nova aliança gràcies a la sang de Crist, i els membres de la qual no pertanyen a un determinat grup social o ètnic, sinó que són homes i dones provinents de tota nació i cultura. És un poble *catòlic*, que parla llengües noves, universalment obert a acollir tothom, més enllà de qualsevol frontera, fent caure totes les barreres. Diu sant Pau: «Aquí ja no hi ha grec ni jueu, circumcís ni incircumcís, bàrbar ni escita, esclau ni lliure; només hi ha el Crist, que ho és tot i és en tots» (*Col* 3,11).

L'Església, per tant, des del principi, és el lloc de la fe, el lloc de transmissió de la fe, el lloc en què, mitjançant el baptisme, estem immersos en el misteri pasqual de la

mort i resurrecció de Crist, que ens allibera de l'esclavitud del pecat, ens dóna la llibertat de fills i ens introdueix en la comunió amb el Déu tri. Al mateix temps, estem immersos en comunió amb els altres germans i germanes en la fe, amb tot el cos de Crist, traient-nos fora del nostre aïllament. El concili Vaticà II ens ho recorda: «Déu [...] ha volgut santificar i salvar els homes no individualment, sense cap connexió els uns amb els altres, sinó que els ha constituïts en un poble que el reconegués de veritat i el servís santament» (Const. Dogm. *Lumen gentium*, 9).

En recordar la litúrgia del baptisme, ens adonem que, en concloure les promeses en què expressem la renúncia al mal i repetim «crec» a les veritats de la fe, el celebrant diu: «Aquesta és la nostra fe, aquesta és la fe de l'Església que ens gloriem de professar en Crist Jesús Senyor

nostre». La fe és una virtut teologal, donada per Déu, però transmesa per l'Església al llarg de la història. Sant Pau mateix, escrivint als corintis, afirma haver-los comunicat l'evangeli que ell havia rebut (cf. 1*Co* 15,3).

Hi ha una cadena ininterrompuda de la vida de l'Església, de la proclamació de la Paraula de Déu, de la celebració dels sagraments, que arriba fins nosaltres i que anomenem Tradició, la qual ens dóna la seguretat que el que creiem és el missatge original de Crist, predicat pels Apòstols. El nucli de l'anunci primordial és l'esdeveniment de la mort i resurrecció del Senyor, d'on brolla tota l'herència de la fe. El Concili diu: «La predicació apostòlica, expressada de manera especial en els llibres inspirats, havia de ser conservada fins a la fi del temps per

una successió ininterrompuda» (Const. Dogm. *Dei Verbum*, 8).

Per tant, si la Bíblia conté la paraula de Déu, la Tradició de l'Església la conserva i la transmet fidelment, per tal que les persones de tots els temps puguin accedir als seus recursos immensos i enriquir-se amb els seus tresors de gràcia. Per això l'Església, «amb la seva doctrina, amb la seva vida i el seu culte, perpetua i transmet a cada generació tot allò que és i tot allò que creu» (*ibid.*).

Per últim, vull destacar que és en la comunitat eclesial on la fe personal creix i madura. És interessant notar que en el Nou Testament, la paraula *sants* es refereix als cristians com un tot, i no tots tenien les qualitats per a ser declarats sants per l'Església. Què es volia indicar, doncs, amb aquest terme? El fet és que els qui tenien i havien viscut la fe en el Crist ressuscitat, van ser cridats a

convertir-se en un punt de referència per a tots els altres, posant-los així en contacte amb la Persona i amb el missatge de Jesús, que revela el rostre del Déu viu.

I això també val per a nosaltres: un cristià que es deixa guiar i formar de mica en mica per la fe de l'Església, malgrat les seves debilitats, les seves limitacions i les seves dificultats, es torna com una finestra oberta a la llum del Déu viu, que rep aquesta llum i la transmet al món. El beat Joan Pau II en l'encíclica *Redemptoris missio* va afirmar que «la missió renova l'Església, reforça la fe i la identitat cristiana, dóna nou entusiasme i noves motivacions. La fe s'enforteix donant-la!» (n. 2).

La tendència, avui generalitzada, de relegar la fe a l'àmbit privat contradiu per tant la seva mateixa naturalesa. Tenim necessitat de l'Església per confirmar la nostra fe i

per experimentar els dons de Déu: la seva Paraula, els sagraments, el sosteniment de la gràcia i el testimoni de l'amor. Així, el nostre «jo» en el «nosaltres» de l'Església podrà percebre's, al mateix temps, com a destinatari i protagonista d'un esdeveniment que el sobrepassa: l'experiència de la comunió amb Déu, que estableix la comunió entre les persones. En un món on l'individualisme sembla regular les relacions entre les persones, fent-les més fràgils, la fe ens crida a ser poble de Déu, a ser Església, portadors de l'amor i de la comunió de Déu per a tota la humanitat (cf. Const. Dogm. *Gaudium et spes*, 1). Gràcies per la vostra atenció.

pdf | document generat automàticament des de https://opusdei.org/ca/article/audiencia-lany-de-la-fe-la-fe-de-lesglesia/ (08/06/2025)